

**ДО СЪДИЯ ЛОЗАН ПАНОВ-
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН
СЪД**

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

от Красимир Влахов – заместник на председателя и ръководител
на Гражданска колегия на Върховния касационен съд

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

По повод на постъпил сигнал вх.№ 7057/ 11.07.2016 г. от съдия в Софийския районен съд, се обръщам към Вас във връзка с необходимостта да се уеднакви съдебната практика по следния въпрос:

Кой правен субект дължи цената на доставената топлинна енергия за битови нужди съгласно разпоредбите на Закона за енергетиката в хипотезата, при която топлоснабденият имот е предоставен за ползване по силата на договорно правоотношение- собственикът, респ. носителят на ограниченото вещно право, или титулярът на облигационното право на ползване?

По въпроса е налице противоречива съдебна практика на състави на ВКС, постановена по реда на чл.290 ГПК. Според едното становище, потребител на топлинна енергия е винаги собственикът или титулярът на ограниченото вещно право върху имота, като задължението на държателя или ползвателя по заем за послужване за заплащане на консумативите, е към собственика, а не към доставчика /Решение № 504 от 26.07.2010 г., гр.д.№ 420/2009 г. на IV г.о./. Сходно е и становището, обективизирано в Решение № 221 от 11.07.2011 г. по т.д.№ 5/2010 г. на II т.о., според което, по аргумент от чл.153, ал.6 ЗЕ, собственикът или титулярът на вещното право на ползване върху имот в сграда в режим на етажна собственост по презумпция на закона се смята потребител на отдадената от сградната инсталация и отоплителните тела в общите части на сградата топлинна енергия. Противното становище е застъпено в Решение № 35 от 21.02.2014 г. по гр.д.№ 3184/2013 г. на III г.о., според което потребител на топлинна енергия е лицето, което получава топлинна енергия и я използва за собствени нужди, като ползва топлоснабденият имот по силата на вещно или на облигационно право на ползване. Този извод е формулиран в контекста на приетата за установена фактическа обстановка по делото, при която ответникът, срещу когото е предявен установителен иск по чл.415, ал.1 ГПК за установяване на вземане

на топлопреносното предприятие за доставена топлинна енергия, е наемател на топлоснабдения имот, който не е подал молба за откриване на партида на негово име.

Противоречията в практиката на ВКС по поставения по-горе въпрос намират отражение и в актовете на долноинстанционните съдилища. Така според Решение № 1687 от 22.10.2013 г. по в.гр.д.№ 1973/2013 г. на ОС-Пловдив, Решение № 17911 от 31.10.2014 г. по в.гр.д.№ 13074/2014 г. на СГС, Решение № 1921 от 19.03.2015 г. по в.гр.д.№ 9183/2014 г. на СГС, Решение от 27.03.2015 г. по в.гр.д.№ 13946/2014 г. на СГС и Решение № 3888 от 01.06.2015 г. по в.гр.д.№ 19410/2014 г. на СГС, наемателят на топлоснабдения имот няма качеството на потребител на топлинна енергия и не дължи стойността на последната в полза на топлопреносното предприятие. Противното становище, според което стойността на доставената топлинна енергия се дължи от ползвателя на имота по силата на облигационно правоотношение, е обективизирано в Решение от 05.07.2016 г. по гр.д.№ 2755/2016 г. на СГС. По същество тезата е възприета и в Решение от 31.05.2016 г. по гр.д.№ 16281/2015 г. на СГС, според което потребител на топлинна енергия е и лицето, на което е предоставено ползването на топлоснабдения имот по силата на наемно правоотношение, и продължило да го ползва след прекратяване на същото. В практиката се застъпва и трето становище, според което наемателят дължи на топлопреносното предприятие заплащане на доставената топлинна енергия само в случай, че между тях е сключен договор за доставка на такава, като в противен случай задължено лице е собственикът на имота /Решение № 16522 от 26.08.2014 г. по гр.д.№ 1925/2014 г. на СГС/.

Противоречие в практиката на съдилищата е налице и по въпроса, кой има качеството на потребител на топлинна енергия и съответно дължи заплащане на същата в полза на топлопреносното предприятие в хипотезата, при която топлоснабденият имот е жилище, притежавано в режим на съпружеска имуществена общност, предоставено от бракоразводния съд за ползване на единия съпруг. Според едното становище, всеки от бившите съпрузи като титуляр на правото на собственост върху $\frac{1}{2}$ ид.ч. от имота, дължи заплащане на съответна част от доставената топлинна енергия независимо дали е ползвал жилището, тъй като задължението по чл.153 ЗЕ е за собственика, при което ползването на имота от трето лице стои извън правоотношението с доставчика на топлинната енергия, и в този смисъл предоставянето на семейното жилище за ползване на един от съпрузите по реда на чл.107, ал.1 СК от 1985 г. /отм./ е ирелевантно за спора /Решение № 1426 от 12.10.2012 г. по в.т.д.№ 928/2012 г. на ОС- Варна/. Обратното становище е застъпено в Решение от 09.06.2014 г. по гр.д.№ 838/2014 г. на СГС, според което бившият съпруг, отстранен от семейното жилище, предоставено за ползване на другия съпруг, макар и да има качеството на собственик на същото, не дължи заплащане на доставената топлинна енергия,

тъй като по силата на бракоразводното решение е отстранен от имота и не осъществява правомощието ползване.

Всички цитирани решения на въззивните съдилища са окончателни като неподлежащи на касационно обжалване съгласно чл.280, ал.2 ГПК.

Предвид формираната противоречива съдебна практика предоставям на Вашата преценка дали да упражните предоставената Ви от чл.125 ЗСВ компетентност, като предложите на Общото събрание на Гражданска колегия на Върховния касационен съд да се произнесе с тълкувателно решение по посочения въпрос.

Приложение: цитираната по-горе противоречива практика на съдилищата.

**ЗАМЕСТНИК НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ И
РЪКОВОДИТЕЛ НА ГРАЖДАНСКА
КОЛЕГИЯ НА ВЪРХОВНИЯ
КАСАЦИОНЕН СЪД:**

/КРАСИМИР ВЛАХОВ/